

Edini slovenski dnevnik v
Združenih državah.
Izhaja vsak dan izven
nedelj in praznikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenic daily
in the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 47. — ŠTEV. 47.

NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 26, 1909. — PETEK, 26. SVEČANA, 1909.

VOLUME XVII. — LETNIK XVII.

Predsednikova plača se gotovo poviša.

MASTOPNIŠKA ZBOJNICA JE
GLASOVALA ZA TO, DA SE
POVIŠA PLAČA
PREDSEDNIKA
NA \$75.000.

Proti predlogu za zvišanje plače na
\$100.000, je glasovalo 59
republikancev.

OSTALA ZVIŠANJA ODPADAJO.

Washington, 25. febr. V sobotni
je večer debatiralo o povišanju
plače predsednika, podpredsednika,
zborniškega predsednika in sodni-
skega federalnih sodišč. Pri tem je
prišlo do zaključka, da se tozadevni

Vsestranske povodnji v raznih državah.

V BUFFALO, N. Y., JE VSLED
POVODNJI MNOGO ROD-
BIN BREZ DO-
MOVJA.

V Arkansasu je nastala tudi velika
povodenj in mnogo ljudi
je utonilo.

V PENNSYLVANII IN KEN-
TUCKYJU.

Buffalo, N. Y., 25. febr. Voda je
preplavila velik del South Buffala,
kjer je sedaj mnogo rodbin brez do-
movja. Med hišami, v katerih sedaj
ni mogoče stanovati, je mnogo taeih,
ki so najlepše v mestu. Voda še ne-
je odšla, in sicer vsako uro

Razočarani mornarji. Ne pridejo v New York.

MORNARJI OKLOPNEGA BRO-
DOVJA SO PRIČAKOVALI,
DA SE BODE BRODOV-
JE V NEW YORKU
RAZŠLO.

To se ne zgodi, kajti ladje se ločijo
že v Norfolk, Va.

PROTI JAPONCEM.

Norfolk, Va., 26. febr. Med čast-
niki in mornarji oklopnega brodogo-
voja naše vojne mornarice, katero se je
ravno vrnilo iz potovanja okrog sve-
ta, se sedaj ne govori drugo, nego o
nadležnih določbah, koje dobe posa-
deznice. Admiral Sperry
edpotuje danes z drugimi admirali
v Washington, kjer se bode posvetoval
s predsednikom Rooseveltom in mor-
narškim tajnikom. Tukaj se še ved-
no zadržuje, da bode predsednik
Roosevelt potoval v Afriko na križar-
ki North Carolini. Admiral Sperry
dosedaj ni hotel te vesti potrditi niti
zanikati. Vsekako se pa imenovana
križarka mora pripraviti zopet na
dolgo pot.

Vsi častniki, kakor tudi mornarji
se do skrajnosti razočarani, ker se
je zvedelo, da se bode brodogoja
razšlo, ne pa v New Yorku, kakor je
bilo prvotno določeno. Na ladjah je
konec 20.000 mornarjev. Častniki so
že pozdravili svoje žene, toda mor-
narji še vedno niso dobili dopusta,
radi česar je med njimi zavladalo ve-
lika razočaranje. V soboto bode ome-
njeno število mornarjev smelo priti na
kopno, ker se bode vršila parada po-
tiških parnikov; kakor hitro se pa
parada konča, se morajo tudi mor-
narji vrniti na ladje.

Jeden del oklopnega brodogoja
se bode takoj napotil zopet na pacyfiko
obrežje, tako, da mornarji ne bodo
dobili prilike pozdraviti svojeje. Se-
nat je že pred 14 dnevi sprejel pred-
log, vsled kterega se mora polovica
oklopnega brodogoja vedno muditi na
pacyfiku. Japonci smatrajo to odred-
bo kot direktno izzivanje in o tem
se je tudi predsedniku Rooseveltu
razložilo. Kljub temu je pa odredbo
tako podpisal.

NEPOZNAN MORILEC UMORIL DEKLICO.

Ropar je prišel v hišo, kjer je vzel
denarnico in umoril dekletko.

Hamilton, Ont., 26. febr. Nek ne-
poznani ropar in morilec je prišel
včeraj v hišo rodbine Kinrade, na
Herkimer St., kjer je umoril Kinra-
dovo hčer Miss Ethel, dočim je nje-
nej sestri vzel denarnico in neznanu
kam zginol. Ko se je izvršil napad,
ni bilo razum deklet nikogar v hiši,
kajti mati je odšla v prodajalnico,
dočim je bil oče v šoli, ker je šolski
ravnatelj. V hiši ni bilo nikogar,
kakor Miss Ethel in njena mlajša
sestra Miss Flossie. Obe sta bili v
gostinski sobi, ko je nekdo razbil
vrata in v sobo je prišel nek nepo-
znanec, ki je takoj zahteval denar.
Flossie mu je takoj dala svojo de-
narnico, dočim Ethel ni imela denar-
ja. Flossie je pričela bežati in vsled
tega je ropar streljal in ustrelil Miss
Ethel. Lopov je streljal petkrat.
Flossie je bežala v bližnjo lekarno
od kjer je telefonično pozvala poli-
cijo in se potem ovesestila. Že mi-
nulo nedeljo so skušali roparja priti
v imezovalno hišo, toda rodbina jih
je preprečila. Dosedaj se policiji ni
posrečilo prijati napadalca in mor-
ilca.

Oceanski parnik v ledu.

Parnik Furnessia od Anchor Line,
ki je došel te dni iz Glasgowa v na-
šo luko, je na svojem potu moral
mnoogo prestopiti. Sredi oceana je
namreč prišel sredi ledu, ki je bil
tako gost in težak, da parniku nekaj
časa ni bilo mogoče pluti in da je
moral končno kreniti po drugem
kurzu, da je prišel na prosto vodo.
Parnik je bil pri tem izdatno poško-
dovan, tako, da je veda vrnjena v
nizozemski prestop.

Južne republike. Miroljubna Venezuela.

VLADA REPUBLIKE VENEZUE-
LE JE POZVALA NAZAJ
POSLOVODJO FRAN-
COSKE BR-
ZOJAVNE
DRUŽ-
BE.

V Mazatlan, Mexico, so ustrelili
Ciganko, ker ni hotela plesati.

ARGENTINSKI BONDI.

Caracas, Venezuela, 25. febr. Ve-
nezuelska vlada je razveljavila de-
kret s katerim je bil poslovodja fra-
ncoske brzojavne družbe, M. Brun, iz-
gnan iz Venezuele za časa Castrove
vlade. Sedaj mu je dovoljeno vrniti
se semkaj z vsemi istimi pravicami,
ktere je preje vžival, kajti vlada se
je spoznamela z imenovano francos-
ko družbo.

Culiacan, Mexico, 25. febr. Na
cesti, ki vodi v Mazatlan, je prišlo
do boja med domačini in Cigani; v
boju sta bili ustreljeni dve ženski in
trije možki. Domačini so pozvali Ci-
ganke, naj prično plesati, ker pa te-
ga niso hotele storiti, so pričeli na
nje streljati.

Callao, Peru, 25. febr. Semkaj je
dospela yachta Aldedo, na kateri je
George W. Childs iz Philadelphije.
Pa. Z Childsom potuje njegova žena
in nekoliko prijateljev.

Buenos Ayres, Argentina, 25. febr.
Argentinska vlada je izročila trgov-
ski za \$50.000.000 bondev in prodaja
teh bondev se je včeraj v Londonu
vršila tako hitro, da je bil imeno-
vani denar tekot par ur dobljen, vsled
česar se je prodaja takoj ustavila.

Moravia, Mexico, 25. febr. Tukaj
se je poročil večkratni milijonar
Juan Landeta, ki je star 90 let, z 18
letno señorito Dolores Urbina. Poro-
čila sta se cerkveno, tako, da je lo-
tev skoraj nemogoča.

Santiago de Chile, 25. febr. Po
vseh Chile se je pričela živahna poli-
tična kampanja, kajti vlada je dolo-
čila volitve v kongres na dan 7.
marca.

Na Dajnem Iztoku. Proti Japoncem.

USTANOVITEV TRAJNEGA MI-
RU JE LE TEDIJ MOGO-
ČA, AKO OSTAVALJO
JAPONCI KO-
REJO.

Kitajska vlada je poslala novemu
predsedniku Taifu pose-
bno pismo.

KITAJSKA IN JAPONSKA.

Peking, 26. febr. Nova kitajska
vlada je sklenila odpustiti novoizvo-
ljenemu predsedniku Zjed. držav,
Taifu, pismo, v katerem se kitajska
vlada bavi s svojim zadržanjem na-
prav najvažnejšim vprašanjem Ki-
tajske. V pismu se poudarja, da za-
dnje spremembe v ministerstvu niso
javnega, temveč le rodbinskega po-
mena, tako, da ne pomenjajo kake
spremenitve glede notranje in zuna-
nje politike kitajskega cesarstva.
Vlada vztraja še vedno pri tem, da
je treba v vsem cesarstvu uvesti re-
forme.

Glede Mandžura se poudarja, da
je kitajska vlada dobila vse infor-
macije glede ameriško-japonske
pogodbe, in da Kitajska upa, da jej
bodo Zjed. države pomagale pri vla-
danju tega teritorija. Vsekako pa
pričakuje Kitajska, da bode Japo-
nska prej kot mogoče ostavila južni
Mandžur, kajti trajni mir bode šele
potem zagotovljen, ako se Japonci
napotijo na njihove otoke. Dobre
razmere med Japonko in Kitajsko
so pred vsem potrebne. Neobhodno
potrebne pa je, da Japonska ostavi
Korejo, in Kitajska izraža svojo na-
de, da bode to kmalu storila, ker
maka je mir v Koreji izključen.

AVSTRIJA IN SRBIJA.

Rusija še vedno ni naznanila, bode
li posredovala v Srbiji
v prid miru.

V NEMČIJI SO VSLED ZADRŽA-
NJA RUSIJE DO SKRAJ-
NOSTI VZNEMIR-
JENI.

Položaj je še vedno resen in Rusija
je pozvala rezerviste pod
zastave.

ZASEDANJE SKUPŠTINE.

Dunaj, 25. febr. Sedaj so zginole
tudi zadnje nade, da bi se ohranil
mir med Avstrijo in Srbijo in nika-
kor ni izključeno, da ne pride tudi
med Rusijo in Avstrijo do vojne. Sr-
bija na vsak način želi vojno in vsled
tega je tudi Avstriji nemogoče ostati
pri miru. Srbija je ravnokar poslala
Avstriji noto, ktere vsebina je pa ta-
ka, da je Avstrija ne more niti obja-
viti. Ta nota je polna žalitev avstrijs-
ke vlade in tako slednji ne preostaja
nič drugega, kakor pričeti z vojno,
od ktere pa Avstrija ne bode imela
nikakih koristi, dasiravno bode zma-
gala Srbijo.

Jedina nada Avstrije je še pomoč,
ktero dobi od Nemčije in danes so se
že pričela tajna posvetovanja med
Avstrijo in Nemčijo o vseh eventual-
nostih, ki zamorejo nastati potem, ko
se prične avstro-srbska vojna. Ako
se sedaj tudi Rusija in Francija za-
vzamejo za Srbijo, potem je svetovna
vojna, ktere je že dolgo pričakovati,
neizogibna. Ako pride do tega, bo-
deta Avstrija in Nemčija popolnoma
osamljeni.

Na Balkanu je pričelo zopet snežiti
in to zamore vojno za nekoliko časa
odgoditi. Toda sneg bode kmalo
skopnil in že danes se lahko trdi, da
boda dne 10. marca dve avstrijski
diviziji prekorčali srbsko mejo.
S tem se prične vojna, v katero je
Avstrija prisiljena, kajti na drug na-
čin se jej ni mogoče izogniti izredno
hitremu napredku Jugoslavjanstva.

Berlin, 25. febr. Semkaj se po-
roča iz Dunaja, da je avstrijski po-
slanik v Belgradu, Forgách, bežal iz
Srbije, ker so prišli na sled zaroti,
ktere namen je bil poslanika umoriti
in avstrijsko poslanstvo požgati. To
so hoteli storiti srbski sovinitvi vsled
tega, da bi bila potem Srbija prisil-
jena pričeti z vojno, tudi ako bi tega
ne hotela storiti.

Berlin, 25. febr. Nek tukajšnji
diplomati je z ozirom na položaj med
Avstrijo in Srbijo izjavil: "Vse je
edvisno od Srbije in problem se mora
rešiti v najkrajšem času. Avstrija
ne more spreminiti svojega stališča;
sploh se ne da ničesar več spreme-
niti."

Carigrad, 25. febr. Na tukajšnji
borzi so padle vse turške vrednostne
listine, kajti semkaj je prišla brzojav-
na vest, da je srbska vojska preko-
račila srbsko, oziroma turško mejo in
zasedla sandžak Novi Pazar. Vlada
dosedaj še ni dobila tega poročila in
tu se zadržuje, da prihaja to poročilo
od strani Avstrije, ktera želi napra-
viti Srbiji neprilike. Predsednik no-
vega srbskega kabineta, Novaković,
je večkrat izjavil, da srbske čete ne
pridejo v Novi Pazar.

London, 25. febr. V političnih kro-
gih so prepričani, da Rusija želi vse
kaj drugega, nego obraniti mir. Iskre-
no, s katero so sprejeli v Rusiji bol-
garskega carja in javno priznanje
priateljstva med Srbijo in Bolgarijo
ter Rusijo, tolmačijo pri tukajšnji
vladi tako, da ostane Rusija zvesta
slavjanskim načrtom proti pangerma-
nizmu. Tukaj se že javno govori v
vseh političnih krogih, da pride do
zveze med Srbijo in Bolgarijo.

London, 25. febr. Ako se želita
Avstrija in Srbija izogniti vojni, mo-
rata pred vsem odstraniti dve veli-
kanski poteškoči. Prva poteškoča je
dejstvo, da vlada med evropskimi ve-
levlastmi popolno nesoglasje. Vse dr-
žave podpirajo Srbijo in Črno Goro,
toda Nemčija neče nastopiti zajedno
z ostalo Evropo v prid Slavjanstva.
Rusija si je pa vrniti tega stavila še
nalogo, vsled ktere niti oglaš na Bal-
kanu. Vseled tega so sedaj zginole tu-

di zadnje nade, da bi bilo mogoče
obraniti mir. Druga poteškoča je
pa ta, da Avstrija kot velelast, ne
zamore pripustiti, da bi kaka druga
država vplivala na njene notranje in
zunanje zadeve. In končno je sedaj
naloga ooficijelne in nemške Avstrije,
skrbeti za to, da bi Nemci v Avstriji
še v nadalje zatirali Slované. Vsled
teh načrtov je prišla Avstrija v naj-
večje navskrize z Rusijo, ktere cilj
je pretvoriti Avstrijo v slovansko dr-
žavo. Tudi ako bi se sedaj vojna pre-
prečila, bi končno prej ali slej prišlo
do velikega boja med Nemci in Slo-
vani. Ako ne pride do vojne, bode
Avstrija prisiljena vzdrževati v Her-
ceg-Bosni velikansko število vojaštva.

Pariz, 25. febr. Iz Avstrije se jav-
lja, da morajo sedaj v skrajno nevar-
nem položaju računati še z drugo ne-
varnostjo, ki je največja med vsemi.
Tamkaj namreč pri vladi dobro vedo,
kako grozno bode učinkovala na vr-
šino avstrijskega prebivalstva prva
srbska zmaga, pa naj bode še tako ne-
znatna. Potem avstrijskim oblastim
ne bode več mogoče zatirati čustva
prebivalstva, ktero bode še odločne-
je, kakor sedaj, nastopilo proti Nem-
cem. Prve sovražnosti med Avstrijo
in Srbijo je mogoče pričakovati še te-
kom tega tedna, ali pa še prej.

London, 25. febr. Iz Dunaja se
brzojavlja tukajšnjim "Times", da
velja sedanja mobilizacija avstrijske
vojske vsaki dan dva milijona kron.
To ogromno breme je že postalo ne-
znosno in Avstrija je prisiljena sto-
riti temu konec, ker inace jej v do-
glednej dobi preti finančni polom.
Avstrija mora pričeti z vojno, dasi-
ravno se na Dunaju vojne boje, ker
ni znano, kaj vse se zamore iz tega
izpiti.

Vojni bi se zamogo izogniti le na
ta način, ako bi Rusija in Francija
posredovali v Srbiji v prid Avstrije,
toda to se ne bode zgodilo, kajti po
vsej Evropi se vrši živahna propa-
ganda v prid Slavjanov, kteri odlo-
no zahtevajo, da se pomaga Srbiji do
njihnih zahtev. Ta propaganda po-
staja vedno večja, in sicer tudi v Av-
striji, kjer tvorijo večino prebiva-
lstva Slavjani. Kakor hitro se pa Ru-
sija in Francija zavamejo za pravice
Srbije, potem je Nemčija prisiljena
pomagati Avstriji in s tem se prične
evropska vojna.

Petrograd, 25. febr. Javno mnenje
v Rusiji postaja vedno bolj bojovito.
Tu so uverjeni, da prične Avstrija
v najkrajšem času z vojno in vsled
tega se je pričela tudi Rusija pri-
pravljati na vojno. Včeraj je vojno
ministerstvo pozvalo pod zastave raz-
ne letnike rezervistov in o tem po-
roča danes vse rusko časopisje na
skrajno senzacijonen način.

Belgrad, 26. febr. Včeraj se je
pričelo zasedanje skupštine in vsi po-
slanci, kakor tudi galerija, so novega
ministrskega predsednika Novakovi-
ča z navdušenjem pozdravili. Nova-
ković je razložil v skupščini politiko
novega obrambnega kabineta in je
poudarjal, da je bilo treba ustanoviti
novi kabinet, da zavladata tako med
ljudstvom in vlado popolno soglasje
glede želene obrambe.

Bar, Črna Gora, 26. febr. Semkaj
je dospel ruski vojni poročevalec Am-
fiteatrov in njegova prva brzojavka
v Petrograd je bila, da je vojna ne-
izogibna.

NESREČA PRI VOJNI MOR- NARIJI.

V Virginiji se je potopila barkasa ne-
ke oklopnice in z njo zajed-
no devet osov.

Norfolk, Va., 25. febr. Iz Hamp-
ton Roads, Va., se javlja, da se je
blizu pomola pri Fort Monroe potopila
barkasa neke oklopnice naše voj-
ne mornarice. Pri tem je utonilo 9
mornarjev, med kterimi sta bila tudi
dva častnika. Podrobnosti o tem do-
sedaj ni bilo mogoče dobiti.

Nezgoda na železnici.

Cleveland, Ohio, 25. febr. Pitts-
burški brzovlak je včeraj popoldne
zavozil na Cedar Avenue v voz ulične
železnice, ktereja je popolnoma raz-
dejal. Dvanajst osov je bilo nevar-
no ranjenih, med temi so tri tako po-
škodovane, da bodo najbrže umrle.
Nesreča se je pripetila vsled goste
megle.

Iz Avstro-Ogrske. Zasedanje drž. zbora.

ZASEDANJE DRŽAVNEGA ZBO-
RA SE ZOPET PRIČNE
DNE 10. MARCA.

Zabranjena nemška slavnost "Šla-
rafijska" v Pragi na Češkem.

PROTI NEMCEM.

Dunaj, 26. febr. Ker je postal po-
ložaj v Avstriji radi Ližajžev se
vojne s Srbijo in morda tudi z Rusi-
jo, skrajno zamotan, in ker se pre-
bivalstvo z vladinimi nameni nika-
kor ne strinja, je sedaj vlada skleni-
la, da bode zopet sklicala državni
zbor k zasedanju, ker inace so jej
napram inozemstvu roke vezane. Vsled
tega se nedavno odgodeno zasa-
danje državnega zbora zopet skli-
če in sicer dne 10. marca, oziroma
tedaj, ko je določeno, da se prične
vojna. Te dni se je vršila na Dunaju
posebna ministrska seja, pri kterej
se je sklenilo, da se državni zbor
nemudoma skliče, ker je v prvi vr-
sti potrebno, da dovoli najeti Av-
striji veliko državno posojilo, brez
kterega je vsako bojevanje s Srbijo
izključeno.

Dunaj, 26. febr. Nemci imajo svo-
je društvo imenom "Šlarafijska" (v
dokaz njihovega potomstva po opi-
cah?) To društvo bode letos obhaja-
lo petdesetletnico svojega obstanka
in ta slavnost naj bi se vršila v Pra-
gi na Češkem. Češko namestništvo,
ki zastopa avstrijsko vlado je vsled
tega naprosilo mestni svet, naj na-
znan, bodo li Nemci tedaj varni v
Pragi, oziroma, ako mesto jamči za
njihovo varnost. Mesto je pa zastop-
nikom Avstrije takoj odgovorilo, da
za varnost Nemcev pod nikakim po-
gojem ne more jamčiti. Vseled tega
je imenovano nemško društvo skle-
nilo, da ne pojde Slovanov izzivat.

Dunaj, 26. febr. V slučaju, da pri-
de do vojne s Srbijo, bode vodil se-
verno avstrijsko vojsko, oziroma o-
no, ki bode operirala ob Savi, ge-
neral Fiedler, ki je rodom Dunajčan.
Avstrija skuša vse svoje mobilizaci-
ske načrte prikriti, vendar pa pride
kljub temu vse v javnost. Časopisi,
ki poročajo o mobilizaciji, so že ved-
no zaplenjeni. Med častniki, ki so
za vojno proti Srbiji, je le malo ta-
kih, ki so že bili v vojni, dočim vo-
jaki še nikdar niso videli sovražni-
ka.

Vojno ministerstvo je danes raz-
poslalo vsem tovarnam, ki izdelujejo
zimsko perilo, vprašanja, kolike te-
ga blaga zamorejo v najkrajšem ča-
su nabaviti za vojaštvo. Tovarne
morajo odgovoriti takoj na ta vpra-
šanja. To je pripomoglo tudi do te-
ga, da je tukaj zavladala velika raz-
burjenost. Največje senzacije je pa
obudilo poročilo, ki znanja, da se
dvor in vsa javna postojla skrbno
zastražena, da se tako prepreči evan-
tualne napade od strani prikritih
revolucionarjev, kterih agitatorji
hodijo po vsej deželi. Inace je pa po-
ložaj mirnejši, kakor je bil včeraj.

Denarje v staro domovino pošiljamo

sa \$ 10.35.....	50 kron
sa 20.50.....	100 kron
sa 41.00.....	200 kron
sa 102.50.....	500 kron
sa 204.50.....	1000 kron
sa \$1018.50.....	5000 kron

Poštarina je včeta pri teh vsotah.
Doma se nakazuje vsote popolnoma
izplačajo brez vinarja odbitka.
Naše denarne pošiljave izplačuje
kr. poštni hranilni urad v 11. do
12. dneha.

Denarje nam poslati je najpril-
nejše do 25.00 v gotovini v priporo-
čenem ali registriranem pismu, večje
česke po Domest Postale Money
Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKHER OO.
46 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E.,
Cleveland, Ohio.

Rojaki, narodnja se na "Glas Na-
roda", največji in najzanimajši dnev-
ni list!

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKKER, President.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Na leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
isto za mesto New York . . . 4.00
pol leta za mesto New York . . 2.00
Evropa za vse leto 4.50
" " pol leta 2.50
" " četrt leta 1.75
Evropa pošiljamo skupno tri številke.

"GLAS NARODA" izstaja vsak dan iz-
venem nedelji in praznikih.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day, except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vračajo.

Denar naj se blagovoli pošilja po
Money Order.

Priloge spremembi kraja naročnikov
prosim, da se nam tudi pošljete.
Bivalešče naznani, da hitreje naj-
demo naslovika.

Dopolom in pošiljatev naredite naslov:
"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York City,
Telephone: 4687 Cortlandt

Deklena obrt in njeni boji.

O vzrokih, vsled katerih je bil trust
za jeklo prisiljen znižati cene svojim
proizvodom, prevladuje pri nas dvoje-
no mnenje. Glasom prvega mnenja
namerava trust za jeklo s svojim se-
danjim manevrom, oziroma znižanjem
cene jeklenim izdelkom svoje tekme-
ce enkrat za vselej uničiti; drugo
mnenje je pa tako, da se sedaj prične
boj, v katerem se bo pokazalo, kedo
zamore pomanjšane potrebe železnih
izdelkov ceneje dobaviti, trust ali
neodvisne družbe, koje se pečajo s to
obrtjo. Pri tem pa nikakor ni izklju-
čeno, da je obojno mnenje pravilno,
kajti mogoče je, da se gre pri seda-
njem boju za to, da se dosežeta oba
navedena cilja. Vsled dogovorov, ki
so obstali med trustom in njegovimi
neodvisnimi tekmeči, se je dosedaj
kljub zmanjšanim potrebam in vsled
krize oslabelemu trgovišču vendarle
posrečilo vztrajati pri izredno visokih
cenah, toda vsaka stvar ima na sve-
tu svoje meje. Trust bi že davno
razpadel, ako bi ne posloval v var-
stveno varnostne carine, ktera izklju-
čuje vsako tekmovalno inozemstvo.
Ker pa kapaciteta imenovanega tru-
sta presega vse ono, kar smo si pred
desetimi leti sploh zamogli predstavl-
jati, in ker prosperiteta še vedno le
počasno prihaja v deželo, je znižanje
cen trustovih proizvodov nekaj po-
vsem naravnega in neizogibnega.

S tem smo doživeli zopet eno iz-
kušnjo, ktera je v protislovju s tradi-
cijskimi nazori o gospodarskem
razvoju pod vplivom velikega ka-
pitalizma. Sedaj ne moremo več dvo-
miti, da zamore trust s pomočjo do-
govorov z neodvisnimi podjetji trgo-
višče popolnoma vladati, tako, da je
vsaka prevelika produkcija tega ali
onega blaga izključena. Trustu je
celo mogoče kljub pomanjšanim po-
trebam nekaj časa vztrajati pri svo-
jih prvotnih cenah, ne da bi mu bilo
treba znižati plačo svojim delavcem.
Seveda si v tem pogledu pomaga na
ta način, da začne večje ali manjše
število delavcev odsluži, kar se je pri-
nas zgodilo povodom zadnje krize.
Ako je kriza kmalo končana, potem
pride trust, ki ima sklenjene dogo-
vore s svojimi tekmeči, kmalo zopet
na svojo staro pot. Koncentracija
izdelkov, oziroma produkcije, do kte-
re bi po starih naukih moralo priti,
je za nekaj časa torej izključena. Se-
le potem, ako traja kriza dalj časa,
in ako so naročila kljub veliki zmož-
nosti trusta le majhna in neznamita —
potem se mora seveda tudi vsak trust
podvreči naravnemu zakonu, ki zahte-
va z delom prenehati, ali pa znižati
cene svojim proizvodom. Ono, kar je
bilo v dobi prosperitete mogoče,
namreč omejena konkurenca, je v
slabših časih povsem izključeno.
Vsled tega je treba sedaj vsako tek-
movalno uničiti in vso produkcijo je
treba osredotočiti, dasiravno se je s
tem do zadnjega trenutka čakalo.

Ob tej priliki naj še omenimo neko
dejstvo, ktero je inace stranskega po-
mena. Ni dolgo temu, ko je Washing-
tonska vlada odločno nastopila proti
trustom in tudi proti trustu za jeklo.
Kmalom potem je pa svoje stališče
spremenila in tako je tudi ona delo-
ma odgovorna za to, da se je imeno-
vani trust razvil tako, da je skoraj
vsemogočen. Ko je pridobil podjetje
svoje največje neodvisne tekme-
ce, Tennessee Steel Co., je postal
nepremagljiv. Naša vlada bi to lahko
preprečila, kajti trust za jeklo je v
vseh svojih delih postal "proti-
zakonito". Kakor je tedaj časopisje
poročalo, je potoval Morgan zajedno

s svojimi drugovi v Washington, kjer
je predsedniku naznanil, da bodo, če
ne privoli v anksijo imenovane dru-
žbe k trustu za jeklo, skrbeli za to,
da pride do panik, proti kterej je
bila ona, ki je par dni preje nastala,
le navadna igra. V inozemskem
časopisju se je o tem natančno poro-
čalo, toda koliko je bilo na tem res-
nice, ni nihče preiskoval. Vsekako
pa Washingtonska vlada ni hotela pre-
prečiti, da bi omenjena družba ne
postala last trsta za jeklo.

Iz vsega tega pa "astane za delav-
stvo najvažnejše vprašanje: kaka bo
osoda delavcev, dokler se ne konča
boj, ki je nastal sedaj med podjetni-
štvom na gospodarskem polju? Trust
za jeklo je, kakor smo že včeraj v
"Glasu Naroda" s posebnim član-
kom javili, uradoma naznanil, da se
delavcem na nikak način ne zniža
plača. Vendar pa mislimo, da bo de-
lavci prišlo končno tudi do znižanja plače,
kajti o tem ne moremo niti dvomiti.
Predsednik trusta za jeklo, E. H. Ga-
rry, izjavlja uradoma, da na znižanje
plače delavcem niti ne misli, saj v ko-
likor pridejo takozvani "skilled" de-
lavci v poštev. Pod označenjem
"skilled" pa razumemo takozvane
učene delavce, ali rokodelce. Toda
poleg teh ima trust še pol milijona
nenanih delavcev, ki spadajo v raz-
red dinarjev. Teh pa predsednik
trusta v svoji izjavi ni omenil. In
vsled tega mislimo, da tudi učenim
delavcem končno ne bo mogoče iz-
ogniti se znižanju plače.

Ko bo de la boj med podjetniki kon-
čan, in ko bo vsaka konkurenca
trusta za jeklo uničena, potem se bo-
demo prepričali, da bodo morali stro-
ške sedanjega boja pokriti tako de-
lavci, kakor tudi odjemalci trustovih
izdelkov.

Carroll D. Wright.

Te dni je umrl mož, ki je bil dvaj-
set let vodja štatiističnega oddelka
delavskega urada v Washingtonu. Že
radi tega smatramo za svojo časti-
karsko dolžnost, da se v našem, ko-
delavskem listu, pobavimo z imeno-
vanim pokojnikom.

Carroll D. Wright je vodil od leta
1885 do 1905 vsa štatiistična dela v
delavskem oddelku naše zvezne vla-
de. Njegovo poslovanje kot štatistik,
njegova sociološka znanja, kakor
tudi poznanje delavskega položaja v
našji republiki je te dni skoraj vse
angleško časopisje hvalilo, ktero je v
svojih tozadevnih člankih povdarja-
lo, da mu mora biti zahvalno tako
podjetništvo, kakor tudi delavstvo,
kajti svoje težavne naloge je vedno
izvrševal s skrajno nepristranostjo.

Ako se pa izjavlja, da mora biti
podjetništvo, kakor tudi delavstvo
kakemu človeku zahvalno, potem je
bila hvala vedno dvomljiva in vsled
tega si mora delavstvo — zlasti še,
ako prihaja hvala od strani bogati-
nov — takega moža nekoliko natanč-
neje ogledati. Kako je torej z Car-
roll D. Wrightom?

Da zamoremo na to vprašanje od-
govoriti, moramo poseči daleč nazaj
v pričetek javnega Wrightovega de-
lovanja in pred vsem dognati, na kak
način je postal delavski štatistik.

Bilo je v juniju leta 1869, ko se je
v Zjedinenih državah, odnosno v dr-
žavi Massachusetts ustanovil prvi
štatiistični urad. Da je do tega pri-
šlo, se je imelo tedanje delavstvo za-
hvaliti takozvane "osemurne lige".
V Bostonu, zlasti pa možu, ki je tedaj
zastopal ameriško delavstvo, Ira
Stewardu.

Vodstvo novega zavoda so poverili
H. K. Oliverju, ki je bil zvedenec zla-
sti na polju dela otrok in vseh sla-
bih posledic tega dela. Pod vplivom
Stewarda je bil ta urad tedaj vzor
vsakega takega zavoda, kajti v prvi
v zgodovini naše republike se je tedaj
oglasil glas državne oblasti v prid
delavstva. V prvi se je tedaj kri-
tikoval izkoriščanje otrok in žensk,
v prvi so se odkrile vse pomanjkljiv-
osti našega šolskega sistema, škoda,
ktero provzročila človeštvu delo v to-
varnah in svetloblinost podjetništva.
Tedaj se je tudi v prvi zahtevalo
skrajšanje delavnega časa in ustano-
vitev zakonov v varstvo delavcev.
Vse to se tedaj ni zahtevalo od strani
"profesionalnih" delavskih agitator-
jev, temveč od državne oblasti.

Tovarnarji države Massachusetts so
pa videli v resničnih poročilih tega
urada veliko nevarnost, ki je pretila
njihovim "pravcem" do izkorišča-
nja in vsled tega so sklenili, da mo-
rajo na vsak način to nevarnost od-
straniti. Najpreje so razglasili, da
so poročila štatiističnega urada nepra-
vilna, pretirana in ponarejena v prid
delavcev. Oni so trdili, da so pov-
prečne delavske plače dobre in pri-
merne vsakdanjim potrebam življe-
nja, kakor tudi da so dovolj velike,
da se zamore od njih prihraniti lepa
svotica za stara leta. Pri tem so se
sklicevali na poročila hranilnice. Vsled
tega je štatiistični urad preiskal vloge

v hranilnicah in kmalo nato je ime-
novani urad dokazal, da tvorijo ve-
čino vlog dobički podjetnikov, ne pa
priharki delavcev. To je bilo pa
tovarnarjem države Massachusetts
preveč in upotrebi so vsa svoj vpliv
na postavodajo in vlado, da odstr-
nijo dosedanje vodstvo štatiističnega
urada, kar se jim je končno tudi po-
srečilo. Delavstvo naklonjeni urad-
niki so bili odpušeni in vodstvo so
prevzeli novi ljudje, ktero so številke
tako spremenili, da niso tako glasno
govorile o sužnjstvu in odvisnosti de-
lavstva od podjetništva. In moč, kte-
rega so podjetniki in tovarnarji tedaj
postavili na mesto prejšnjih delav-
cem naplonjenih uradnikov, ni bil ni-
hče drugi, nego Carroll D. Wright,
kteri je spremenil imenovani urad v
kratkem času v navaden stroj, ki po-
jetništvo nikakor ni škodoval. Par
let kasneje je postal Wright vodja
zveznega štatiističnega urada, kterega
je osrednja vlada ustanovila. Doka-
zal je namreč, da je on izvršeno po-
jetništva in za to je dobil dobro
zvezno službo v nagrado.

Nektera Wrightova poročila so bi-
la sicer delavstvu naklonjena, toda to
stvari še nikakor ne spremenijo. Vsa-
ko izvestje, tudi ako je pisano v
skrajnem kapitalističnem amisu, mo-
ra odkriti bedo delavstva, kajti kri-
vice, ki se gode delavcem, so danda-
našnji tako velike, da jih vsa umet-
nost uradnih štatistikov ne more pri-
kriti in zamolčati.

Angleško časopisje ima prav, ko pi-
še, da so pokojniku tudi podjetniki
dolžni hvalo. Toda baš radi tega ni
potreba, da bi tudi delavci za njim
pretakali solze.

V višjih sferah.

Za "Glas Naroda" poslovenil A.

(Konec.)

Nisva še letela par minut, ko se mi
je zazdelo, da nekje smrdi po žganju.
V začetku sem mislil, da sem se motil,
pa vendar, hkrati opazim, da letita
mimo naju dva s koli oborožena po-
licista; v naglici sem le to mogel vi-
deti, da sta bila dobro rejena, zabuh-
lih in nesramnih obrazov in da sta
imela amazane peroti. Moj vodnik
mi je že prej strogo zabranil le kako
besedico črhiniti o najinem obisku v
hotelu, sedaj pa mi je pripovedoval,
da sta ta dva vohuna gotovo kje zve-
dela, da je mnogo nebeških prebiva-
cev pri "Devici" na letovišču in da,
saj to sva videla, tudi tam prelaj-
ljajo nedeljske postave. Ta dva "špi-
celjuna" bodeča praščila med nje in
v imenu zakona bodeča aretovala nič
huduga slutee. Na moje vprašanje,
zakaj imata amazane peroti, mi je
rekel: "Ker se v vsako blato me-
šata!"

Ko sem ga pozneje opozoril na to,
da letiva ravno na nasprotno stran,
je bil skoro grob z menoj. "Kaj pa
vi sploh veste", mi pravi, "midva
letiva zopet proti zahodu; vhod v pre-
stočno dvorano leži ravno nad Ori-
onom med Riegelom in Betegeuice.
Če bi bili v svojem življenju več ča-
sopisov brali, bi že davno morali ve-
deti, saj je vendar že profesor Ser-
vis o tem natančno poročal; in ta je
vendar v takih stvareh avtoriteta."
Blizna sva se vedno bolj svojemu
cilju. Okolica je bila zelo romantič-
na. Na levo in desno so se svetila
solnce v vseh barvah; rdeča, plava,
violetna, rmena, zelena itd.

Solne je bilo na milijone.
"Vidite, to so dragulji v vladar-
jevi kroni", mi je razjasnil ponosno
moj vodnik.

In pogreznila sva se v plečo ko-
mleko belo meglo. Tu je kahalno, ki-
pelo, vrelo, sikalo in bučalo, česar na
zemlji še nikoli doživl nisem. Kak
tornado na zemlji je lahek pomladen
vrtič v primeri s tem groznim vihar-
jem. Ježili so se mi lasje in mislil
sem, da uniči nebo in zemljo ta ogro-
men in zdijav vihar. Letela sva po
skozi in ni se nama pripetilo ničesar.
Prišla sva skozi ko granata čez krog-
ljin dim. Par sekund samo in stala
sva pred dvojnim silnim in z železom
okovanim vratima. Tri udarci s pe-
čatnim prstanom anglev in in v klju-
čavnici je zarožljaj ključ. In zaškr-
pala so vrata v svojih stožerih. Pred
nama je stal mlaesni mož s sivo bra-
do. Njegove obrazne poteze so bile
trde, ali vendar prijazne. To je bil
sveti Peter. Pozdrvil naju je vlnjo-
no, stopil vstran in vstopila sva.

Nato sva šla po slabo razsvetljenem
hodniku in kmalu prideva v veliko
prostorac in veličastno dvorano. Nje-
ra stene in strop, vse to je bilo iz
oblakov, ktero so se v vseh mogočih
barvah lesketali in spreminjali boje.

V stropu so se tupatam zablisnala
liki žarnice solnce, ktera so razšir-
jala nadnaravno svetlobo.
Pri vohu je stala dolga lesena
klop. Suhlat angel, menda je on od-
kazoval sedeže, mi je rekel, da naj
sedem.

Sredi dvorane je stala velika mi-
za in za njo trije velikaški stoli.

Dva sta bila prazna, na enem pa je
sedel star in suh možiček in strmel
je s trudnimi svojimi očmi v zrak.
Aha, sem si mislil, to je gotovo sv.
Duh, reči ima pa presneto malo in
pri moji kuhavnici, — od dolgega se-
denja je vsekakor že moral dobiti
kurja očesa.

Moj angel, kteri me je semkaj pri-
peljal, je stal s prekrizanimi rokami
v moji bližini. Hkrati je stopil za
korak nazaj, zgrabil me za hrbet in
mi zašepetal: "Za božjo voljo, ne
mislite več kaj takega, zato bi vam
mogli dati 500 let vie."

Molčal sem in mislil: "Tri osebe
v enem božanstvu. Bog Oče še spi,
sv. Duh je že vstal, kje pa je Sin?"
"Vstani", mi reče moj angel, kteri
je zopet uganil moje misli. "Tega
je Oče zopet na zemljo poslal, da že
v drugi očisti svetišča, ktera so zo-
pet popolnoma okužena, le čudno se
mi zdi, da se ni še vrnil."

Komaj je izgovoril te besede, že se
odpre velik rožno rdeč oblak in iz
njega je stopil častiljiv starček z dol-
go sivo valovito brado, njemu pa je
sledil suh podolgast mož, z zlatim
naočenikom na svojem orlovem nosu —
z velikansko knjigo pod pazduho. O
jej, zdaj gre pa zares. To je gotovo
ljubi Bog s svojim državnim pravni-
kom. Videl sem, da ima Gospod Bog
lesene čevlje in da je samo v spod-
njih oblačilih, pokritih samo deloma
s ponočno haljo. Zasmel sem se
skoro, ali moj angel me je sunil s ko-
molecem v rebra in vgriznil sem se
v jezik. Sedaj sem opazil, da kukajo
sempatje obrazi iz oblakov in da se
mi vsi ti obrazi zaničljivo v obraz re-
žijo. V daljavi sem slišal glasove
neke godbe. V začetku sem mislil,
da je to ona slavna godba v sferah,
pozneje pa sem se prepričal, da so to
bile le orglje.

Gospod državni pravnik, kteri je
do sedaj brskal v svoji knjigi, je za-
krulil nad menoj: "Vstanite!" In
vstal sem.

"Kako ti je ime, moj sin?" me je
vprašal v slabi ribnišeni Gospod
Bog.

"Dragotin, Miroslav, Bogomil Zem-
ljan", sem mu odgovoril plaho.

"To je on", pravi državni pravnik
in pogledal me je besno.

Ali kaj je to? Tega človeka pa po-
znam, seveda, pri nas je bil sodnik.
Sedaj šele se mi je zasvetilo v glavi.
Pustil me je enkrat za celih osem dni
zapreti, na eni svatbi namreč je bilo
tam neke v D. vasi, stegli so se, da
je tekla kri in mene so obdolžili, če-
tudi sem dokazal svoj alibi, ravno ta-
krat sem bil pol ure oddaljen od one-
ga mesta, kjer je kri tekla. No, sem
si mislil, zdaj me res ne čaka nič do-
brega.

Gospod Bog se je poslužil sedaj
mojega narečja in nadaljeval: "Na-
redimo stvar hitro! Kaj si vse za-
grešil na zemlji?"

"Bog Oče, jaz res ne vem ničesar,
da bi bil kaj zakrivil", mu odvrnem.
"Poglejte no, Gruntnik, kaj se v
knjigi o njem govori", je rekel držav-
nemu pravniku.

Gruntnik se je škodočljivo zasmel-
jal, odprl knjigo in prišel je brati:
"30. avgusta 1873 ukradl jabolka; 4.
septembra utopil dve mladi mački;
7. septembra sosedovi krozi brado od-
rezal; 9. septembra zvečer v sosednji
ubožni hiši z drugimi dečki vred več
šip razbil; priče so navzoče."

"Ni treba", je segel vmes Gospod
Bog, "to ni bilo nič hudega, same
otročarije."

"Naprej torej. — Dne 1. oktobra
ravno istega leta je vrzel gnilo kozjo
kožo v vodnjak ubožne hiše; vidite,
zastupljaj je vodnjake. Zato pred-
lagam 200 let vie."

"To bomo že pozneje videli. Na-
prej!" je zapovedal Gospod Bog.

"Kakor Vi želite, Bog Oče. Manjše
grehe bom pokril s plaščem ljubezni,
potrudil se bom naštetii samo glavne
zločine", je odgovoril sarkastično.

"Poslušajte torej: 4. januarja 1874
je vjel revnega prosjaka Sušnjaka v
žično past. On mu ni privoščil, nje-
mu, kterega ste tolikokrat skušali, da
si okrajša svoj pot in gre čez stri-
čev vrt. Prišel je na grandiozno ide-
jo in tam, kjer pelje steza skozi seč,
je nastavlil past. In prišel je ta re-
veček, nič hudega slutee, težko z vre-
čami obložen. Seveda ni videl zanj-
ke, stopil je in se je vjel v njo, pal in
udaril z obrazom na zmrla tla, in
siromak je moral ležati cel teden bo-
lan v postelji. V temni veži pa je
nekdo stal in držal se za trebuh in
krohotal se na vse pretege in — in
pri tem je udaril ob mizo, da je za-
bomnelo — to je bil ravno ta Zemljan:
in zato predlagam 1000 let samotnega
zapora ob kruhu in vodi. In prise-
gam vam pri vseh svetnikih, da se
takoju zahvalim na svoji službi, ako
strogo ne kaznujete tega peklenkega
dela!"

"Mir, mir", ga je opominjal Go-
spod oče, "in nadaljujte!"

"Takoju! Nadaljujem, ali ne začu-
dite se, Gospod Oče, če Vam sedaj
poročam o prav podoben zločinu. O
zločinu, kterega je še zelo redko kdo
zakrivil. Bilo je v ravno tistem letu

na drugi dan binkoštnih praznikov:
vse je šlo na ples, samo Zemljan je
slučajno na levi nogi šepal in moral
je doma ostati. Jezil se je radi te
navidezne nesreče in napolnil je s ka-
menji svoje žepe in šel na nek holmič
sredi njiv, stopil, da si obrani svojo
kožo celo, za celo vrsto topolov in
bombardoval je iz skritega svojega
zavetja že itak preperelo z opeko po-
krito streho sosednje ubožne hiše celo
popoldne s kamenji. Vsi tamojni
prebivalci so se grozno prestrašili.
Zdelo se jim je, da prihaja kamenita
toča iz zraka, opeka za opeko je rož-
ljala razbita na tla, več kamnov se je
skotalo celo skozi dimnik in razbili
so lonce na ognjišču. Več strelav,
če se sme tako reči, je bilo prekrat-
kih in pali so v srednje kozje hleve,
drugi so šli zopet previsoko in polo-
mili so in razdrili cvetoč bob, in zopet
drugi so padali pljuskajoč v ilovnico.
Siromaki in suhi krojači je tekal so-
pihaje in ves potan, za njim pa vse
polno žensk okoli hiše, provzročitelja
te nesreče pa le ni mogel najti. Vsem
se je zazdelo, ko da prihaja kamenita
toča iz zraka. In če ne bi bil slučaj-
no prišel sosedov Peter po polju in
ga zasačil pri junaškem njegovem de-
lu in mu zapretil z ovadbo, kdo ve,
Bog Oče, mogoče bi bombardoval še
danes."

Pri tem je gledal v ozadje in za-
ključal je s povzdignjenim glasom celo
vrsto imen, ktera vsa so mi bila
znana.

Prestrašil sem se tako, da sem se
jel tresi. V ozadju in na obeh stran-
neh so se razdelili oblaki in razbrz-
dana tolpa mož in žensk se je vsula
besneč jeze na me, ko da bi me hotela
raztrgati.

"In vendar te imamo, lopov!" je
vikalo vse povprek. "Kaj ne da, ti
si mislil, da nam uideš!" je zahre-
ščalo na me sto bab hkrati. — Lump-
cigan, razbojnik, postopač, se je orilo
vmes. — Zastupljalec vodnjakov,
je vpil nekdo; kozar, nekdo drugi
strehar, vikne tretji; mačji morilec,
je vpil četrti.

Gospod Bog pa je medtem vstal,
vstal je in gledal ta prizor presene-
čen; odrevel je in stal tu ko kip,
ki je brez življenja; bil je "paf".
Gruntnik pa, ki je vsekakor pričra-
koval, da se me bo neusmiljeno ob-
sodilo, se ozrl zmagonosno proti meni
in triumfalen smeh mu je razjasnil
obličje.

V tem trenutku pa nastane v ozad-
ju strašanski ropot; vse se je obrnilo
tje. Nekdo je razbijal z vso silo po
vratih. Znan glas, ki je oni hrup
prevpil, mi je glasno in razločno za-
ključal: "Lenoba, kaj ne misliš da-
nes vstati? Že pol ure stoji kava na
mizi in trikrat sem te že poklicala."

Ko da bi me strela udarila, sem
zdrgetal in kmalu bi bil strahu pal
iz neb — reči sem hotel iz postelje —
kajti vse to so bile le — sanje.

SEKAD

za spomenik padlih žrtv Lunder,
Adamič in Rode ter za podporo ra-
njencem v ljubljanski bolnišnici:

Anton Selan in tovariši, Durango,
Colo., \$11.25.
Fran Rožanc in Fran Per, Little
Falls, N. Y., vsak po 50¢, Jakob Pre-
stopnik istotam 25¢.

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 16
S. N. P. J. in ostali rojaki iz Johns-
town, Pa., nabrano in priposlano po
Ivan Remžgarju \$53.50.

Ivan Rosenstein, Black Diamond,
Wash., 50¢.
Do sedaj izkazano \$742.78.

Živili!

Uredništvo "Glasa Naroda".

DAROVI

Za vdovo Marijo Sladič v Grays Land-
ing, Pa.

Doposlane svote uredništvu "Glasa
Naroda".

Anton Eržen in Fran Rolih nabrala
pri članih društva sv. Barbare št. 33
J. S. K. J. v Treble, Pa., \$16.85.

Mihael Vadnal, nabrano pri članih
društva sv. Barbare postaja šte. 39
v Wilkinsburg, Pa., \$7.29.

Alojz Jančič in tovariši, Stock-
ed, Mont., \$3.35.

Dominik Obid in Fran Kamnikar
nabrala pri članih društva "Dobri
bratje" št. 88 S. N. P. J. v Moon
Run, Pa., \$23.19.

Skupaj izkazano \$60.03.
Iskrna zahvala!

Krasno ilustrovani cenik

državno nadzorovanih, drevesnic. tr-
tine in cvetličnjakov z opisom vsake
vrste, sadenja in ravnanja

je izšel v slovenskem jeziku.

Vsako vrsto sadnega drevja z za-
sveti, trtja, senčnata drevesa celega
lova, različnih velikosti, vseh vr-
ste najceneje cene.

Opozarjam kmetovalce za nabav-
rtov in vinogradov. Hišne posesti
ke, če duhovščino za senčnata dr-
veja in lepih rož za cerkve. Gospo-
dinje za olepšavo vrtov itd. Cenil
prosto, prosto poštine.

F. GRAM, Naylor, Mo.

Slovensko katoliško

za Zjedinjene države Severne Amerike.
Sedež: Forest City, Pa.

Organizirano dne 31. januarja 1902 v državi (Pennsylvania)

ODBOBNIKI:

Predsednik: ALOJZ JAVERL, P. O. Box 374, Forest City, Pa.
Podpredsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 51, West Mineral, Kan.
I. tajnik: IVAN TELBAN, P. O. Box 607, Forest City, Pa.
II. tajnik: ANTON OŠTIR, 1143 E. 60th St., Cleveland, Ohio.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, P. O. Box 537, Forest City, Pa.

NADZOBNIKI:

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota. Sedež v ELY, MINNESOTA.

- URADNIKI:
- FRANK MEDOS, predsednik, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
IVAN GERM, podpredsednik, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
GEO. L. BROZICH, glavni tajnik, P. O. Box 424, Ely, Minn.
MAKS KERŽIŠNIK, pomočni tajnik, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
IVAN GOVŽE, blaginjak, Box 105, Ely, Minn.
- NADZORNIKI:
- ALOJZ VILANT, predsednik nadzornega odbora, Cor. 10th Ave. & Globe St., So. Lorain, O.
IVAN PRIMOŽIČ, drugi nadzornik, P. O. Box 641 Eveleth, Minn.
MIHAEL KLOBUČAR, tretji nadzornik, 115 — 7th St., Calumet, Mich.
- POROTNI ODBOR:
- IVAN KERŽIŠNIK, Predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Gardine, Pa.
IVAN N. GOSAR, drugi porotnik, 5312 Butler St., Pittsburg, Pa.
IVAN MERHAR, tretji porotnik, Box 95, Ely, Minn.
- Vrhovni zdravnik, DR. MARTIN J. IVEC, 711 N. Chicago St. Joliet, Ill.

Krajnava društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembe udov in druge listine na glavnega tajnika: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne pošiljave naj pošiljajo krajevna društva na blaginjnika: JOHN GOUZE, P. O. Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljejo duplikat vsake pošiljave tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: IVAN KERŽIŠNIK, Box 138, Gardine, Pa. Pridelani morajo biti natančni podatki vsake pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Proti netarjaru Hafnerju iz Kostanjevice, ki je bil pred sodnijo v Novem mestu obsojen zaradi krivega pričevanja, se vrši obravnava pred kazenskim sodiščem.

Nesreča. Ko je skladal na južnem kolodvoru v Ljubljani posestnik Ivan Blaž iz Tomačevega št. 44 mrvo, je padel s železnicega voza ter si zlomil levo roko in se tudi na glavi tako poškodoval, da so ga morali prepeljati s rečnim vozom v deželno bolnico.

Babjiatna. Nedavno je prišel v štokholmsko gostilno Predkonjušnico kresposelni dninar Alojzij Strukelj, kjer je toliko časa razgrajal, da so ga postavili pod kap. To ga je pa tako vžejilo, da je razbil na vratih šipe. Ker le ni bilo miru, so poklicali stražnika, kateri je Struklja aretiral.

Pes je vgriznil v Ljubljani revizorja Franca Erklavca cestne električne železnice pred 14 dnevi.

Podpore. Avstrijsko poljedelsko ministerstvo je dovolilo za zgradbo vodovoda v Zupuzah (pol. okraj Kranj), katerega zgradba je proračunana na 20.000 K znesek 8240 K podpore. — Kmetijski podružnici v Kosevju je dovolilo v pokritje stroškov za l. 1909. K 4000.

PRIMORSKE NOVICE.

Francozi o tržaških Slovencih. Eden izmed najstarejših in najuglednejših pariških listov "Journal des Debates" je prinesel pred nekaterimi dnevi članek o italijanskem vseučilišču izpod peresa Maurice Mureta. Zaključek tega članka se tiče Slovencev: "Nam se ne zdi verjetno, da bi bili Slovenci, ki imajo velik vpliv v Trstu, zadovoljni z ustanovitvijo italijanske fakultete v tem mestu. Slovenci so prepričani, da ni upravičena ustanovitev italijanske fakultete, ako se ne upošteva slovenskih zahtev. Slovenski življenj v Trstu narašča od dne do dne. Pri zadnjih državnozborskih volitvah ni bilo izvoljenih več slovenskih poslancev, ker so Slovenci deloma glasovali za italijanske socialiste. Ako vladajo take razmere, bi bilo pač pravično, da vlada ne ustreže samo Italijanom, ampak obenem tudi Slovincem. Edinole koristno bi bilo, ako bi se v Trstu ustanovilo slovensko in italijansko vseučilišče. Tako rešitev bi odgovarjal političnemu ravnotežju v Trstu". Priporočamo te vrste, ki jih je priobčil list francoskih intelektualcev v blagohotno čtivo italijanskemu časnikastrvu v Trstu.

Beda v Istri. Na deželi je vsled laške slabe žetve nastala velika beda, zato je pozval italijanski deželni kulturni svet amentstiju, naj vpliva pri vladi na to, da se bodo obljubljale dela za izboljšanje gospodarskega položaja nemudoma izvršila.

Škof Nagl na dopustu. Iz Trsta se poroča, da se bliža rimljanje vprašanje konečne rešitve. Uspešno posreduje dr. Laginje. Škof Nagl se je najverjetneje vrnil iz Trsta.

Škof Nagl na dopustu. Iz Trsta se poroča, da se bliža rimljanje vprašanje konečne rešitve. Uspešno posreduje dr. Laginje. Škof Nagl se je najverjetneje vrnil iz Trsta.

je baže dobil 2 meseca dopusta. Postala so mu baje tla prevrota, deloma zaradi rimljanjske afere, deloma zaradi drugih — pikantij. Govori se, da pojde v Lino.

Radi detomara, izvršenega 26. jan. t. l., so zaprli 22letno Uršulo Zupple iz Camplunga v Furlaniji.

Izpred sodnje v Gorici. Jernej Rojce iz Dornberga je bil obtožen, da je prišel v hišo k Antonu Vižintinu, kateri je mučil njegovega sina, ter ga nekaj nabil. Pred sodnijo je bil Rojce obtožbe oproščan, ker se ni dalo dokazati hudobnega namena.

Razhajenja veličanstva je bil obtožen Josip Lorencon iz Cerovega, češ, da je v Makucovi gostilni v Gor. Cerovem ob priliki, ko se je govorilo o vojaških manevrih ter o povrnitvi škode, katero vzročajo, razžalil cesarja. Sodnja mu je prisodila 2 meseca težke ječe s postom in trdim ležiščem vsak mesec.

Tatvine biciklja je bil obtožen 20letni Anton Resnik iz Celja. Policija v Gorici ga je prišla, ker se je je zdelo, da je bil bicikel ukraden Ant. Špacapanu v Ozeljanu. Da bi mu prešlo poželjenje po tujih bicikljih, ga je posadila sodnja za 3 meseca v težko ječo s postom vsak mesec.

Mina je eksplodirala ter ranila delavca Jos. Stirna in Antona Obljuba iz Kojščanske županije. To se je zgodilo pri delu blizu Kojškega. Prvi je ranjen na levi roki, drugi na desni nogi. Oba zdravijo sedaj usmiljeni bratje v Gorici.

Nezvestnega dečka 13 let je našel neki Jak. Lutman blizu "Batje" na poti proti Ajševici. Prinesel ga je v goriško bolnišnico, kjer se je pokazalo, da je deček pil preveč vina. Šel je na sprehod v družbi dveh drugih; prišlo jim je na misel, da bi šli pit pa so se opili; zadostuje malo močnega vina, da je tak otrok opit.

Umrl je Ivan Bajt, krojaški mojster in znan organist v Gorici; bil je tudi odgovorni urednik "Primorskega lista".

ŠTAJERSKE NOVICE.

Porotne obravnave v Celju. Pri celjskih porotnih obravnava so bili obsojeni: Fr. Mlaker, 35 let star, kurjač, radi hudodelstva tatvine iz navede in prestopka potepanja na 6 let težke ječe in prisilno delavnice. — Fr. Rober, železniški paznik v Studencih pri Mariboru, radi prestopka zoper varnost življenja, ker je pustil odprte zatvornice na križišču železnice z državno cesto, vsled česar sta bila povozena in lahko ranjena 2 huzarja in 1 konj ubit, na 3 tedne ostra ga zapora in Lovro Žižek, viničarski sin iz Razgoznice od Sv. Lenarta v Slov. Goricah radi težke telesne poškodbe na 4 meseca težke ječe.

Ustrelil se je v Mariboru 27letni železniški uradnik J. Čizek iz Dunaja. Vzrok je neznan. Na nekem listu je izrazil željo, naj se njegovo telo porabi za anatomske namene.

Podružnica "Schulvereina" se je ustanovila v Špitzfeldu nad Mariborom.

rooog mae Almoslechner v Celju je odnesel, kakor se poroča iz verodostojnega vira, kakih 80 tisoč kron,

za katere se bodo občasili razni domači in tuji upniki. Slišimo tudi, da nekatere slovenske stranke silno žalujejo za Almoslechnerjem — pa navzile temu še vedno ne najdejo poti k slov. urarju. Celjski protestantje nabirajo v Celju za svojega verskega somišljenika mile darove (zlasti se neki Stieger zelo trudi), da bi pomagali svojemu tarok-kolegu v Celje nazaj. Pa menda ne bo nič, ker je Celje sedež državnega pravdnštva. Koliko celjskih Nemcev si bo pač obesilo v spomin nad svojo blagajno fotografijo Almoslechnerjevo?

HRVATSKE NOVICE.

V Varažinski samostan je zbežala vsled nesreče ljubezni jako lepa Darinka Bruica. Obiskovala je žensko učiteljske v Zagrebu. Ode se je peljal nemudoma za njo, da bi jo odvnil od tega sklepa, toda deklica je trdovratna in hlepe ostati v samostanu. Zahtevali je bodo sodnijskim potom nazaj.

Smrt na ulici. Neki Jože Ivič, oženjeni delavec v Zagrebu, splošno jako trezen človek, o katerem znanci odločno zatrjujejo, da je bil v celem življenju samo trikrat pijan, zmrnil je v noči od 1. na 2. febr. na ulici. Zvečer je šel v gostilno in pil nekoliko žganja, katero ga je, ker ni bil vajen, toliko oslabilo, da je padel, ne da bi si mogel kaj pomagati.

Prijatelj cerkvenih zvoncev. Kmeti Niko Prežec iz Kučirja opazil je mežnar stolne cerkve v Zagrebu, da je izmaknil zvonce izpred altarja. Pri vratih ga je ustavil in izročil stražniku, kateri je pri njem našel še 15 cerkvenih zvoncev. Za kaj bi jih bil kmet rabil, si je lahko misliti. Toda, bil je premalo previden in bo imel priliko premišljevat korist svojega načrta v ječi.

Absolutizem na Hrvaškem. Državni pravdnik je zaplenil v "Srbobranu" tisti del interpelacije dr. Popovića, kateri je svoj čas bil zaplenjen v "Pokretu", a sodišče dotične zaplembe ni potrdilo. Torej Accurtiju je izrek sodišča — klobasa. — Kako se vlada na Hrvaškem "pripravlja" za bodoče saborske volitve, kaže slučaj, da je okrajna oblast v Otočcu prepovedala narodnemu zastopniku Obradoviću prireditvi sestanka volilcev.

BALKANSKE NOVICE.

Proti Avstrijcem. Carigrad, 7. febr. Avstro-ogrski konzul v Safedu v Palestini poroča: Mestni poglavar je s policijo vdril v hišo nekega Avstrijca, vtilvil vrata in razbil vse pohištvo. Posredujočega generalnega konzula je policija opsovala.

Carigrad, 7. febr. Avstrijska židovska kolonija v Safedu se je brojavno pritožila proti nasilstvu mestne oblasti. Avstro-ogrski poslanik je z ozirom na to pritožbo interveniral pri turški vladi.

Albanci so sklenili, da bodo rabili kot svoj alfabet — cirilico. Dolgo so omahovali, ali naj vzemo latinico ali cirilico. Slednjič so se odločili za cirilico.

RAZNOTEROSTI.

Stroški za vodne moči. Angleški inženir Kersow je na temelju statističnih podatkov določil, da znašajo najnižji faktični stroški za jedno električno konjsko moč proizvajano s pomočjo vodne turbine v Švici na leto (8760 ur) 229 kron, temu nasproti znašajo najnižji stroški jednake moči proizvajane s pomočjo parnih strojev v Združenih državah 570 kron. — Najnižji stroški pri vodni moči so v Kanadi, ker znašajo 150 kron, pri parni moči na Angleškem, kjer znašajo 579 kron, pri plinu iz visokih peči na Nemškem, kjer znašajo 489 kron, pri motorskem plinu na Angleškem, kjer znašajo 588 kron.

V ženitovanjski noči zmrznil. V vasi Kelnok se je poročil pred kratkim kmet Juon Mikesku. Po polnoči je šel, močno opit, k sosedom, da mu posodijo sani za goste, da se morejo komodno peljati domov. Ker ga ni bilo dolgo časa nazaj, so šli pogledat za njim. Našli so ga v snegu zmrznjenega.

Ali se je čutil?! V nekem listu v Frankobrodu je bil pred nedavnim časom ta-le oglas: "Ona dama, s katero sem se zaročil na zadnjem plešu, naj blagovolji naznaniti svoje ime in svoj naslov upravnisti tega lista". Ne dolgo po tem je dobil srečni "zaročence" nič manj kot dvajset odgovorov.

Sedemnajst deklet utonilo. Na Svedenico je napravilo 17 deklet iz tkalnice v Peski izlet na čolnu po jezeru Commo. Med vožnjo je nastal silen vihar, ki je čoln preobrnil. Vseh 17 deklet je utonilo.

OGLAS.

Spreten SLOVENSKI STAVEC dobi stalno delo. Vprašati pri Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

PRIPOROČILO.

Vsem rojakom Slovincem po Ameriki priporočamo slatarko trvdko DERGANCE, VIDETICH & CO., ki se nahaja na 1622 Arapahoe St., Denver, Colo. Imenovana slovenska trvdka prodaja samo zanesljivo, pošteno blago. Svetovati je vsem Slovincem, da kupujejo pri domačinih in ne pri tujcih. In zakaj tudi pri tujcih, ko imamo dovolj slovenskih trgovcev, ki nam tako radi postrežejo! Naša dolžnost je, da jih podpiramo.

Kdor potrebuje fine, zlate ure in sploh kako zlatino, naj se obrne na slovensko trvdko Dergance, Videtich & Co. v Denverju, Colo. Opozorjamo tudi na oglas, ki ga ima dotična trvdka v našem listu.

Upravništvo "Glas Naroda".

Kje je moj mož LEON BRGAČ? Doma je iz Bača pri St. Petru na Notranjskem. Pred 6 meseci je bil v Massontown, Fayette Co., Pa. Za njegovo naslov bi rada zvedela jaz njegova žena; prišla sem pred kratkem v Ameriko. Če kdo rojakov ve za njegov naslov, naj mi ga blagovolji naznaniti, ali pa naj se mi sam javi. — Johanna Brgač, Box 106, Cannonsburg, Pa. (26-27-2)

Iščem MIHAELA KUZMA, doma iz Butorana pri Črnomlju. Jaz njegova sosedka mu imam nekaj zelo važnega povedati. Če kdo zanj ve, naj blagovolji njegov naslov naznaniti upravništvu "Glas Naroda", 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (26-27-2)

ŽENITNA PONUDBA.

Iščem svojega prijatelja IVANA VESSEL, po domače Čuk. Pred 5 mesecev sva bila na Broadhead, Colo. skupaj. Sedaj ne vem, kje se nahaja. Če kdo rojakov zanj ve, naj mi blagovolji njegov naslov naznaniti, ali pa naj se mi sam javi. — Marko Kirn, Box 55, Oak Creek, Colo. (23-26-2)

POZOR, MLADENIČ!

kteri ste v dobi vojaške dolžnosti in oni, kateri imajo nadomestiti orožne vajle!

Pošljite nam svoje vojaške knjižice in pozivnice ter opišite nam, kaj in kako želite, mi Vam bomo preskrbeli, da se boste lahko vračali v domovino.

Pomagamo vsakemu proti mali škodnini v vsakem slučaju.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV.

Sledeti parniki odplujejo iz NEW YORKA:

V TRST

(avstro-ameriška proga):

24. marca..... Martha Washington

V ANTWERPEN

(Red Star Line):

3. marca..... Vaderland

6. marca..... Kroonland

13. marca..... Zealand

20. marca..... Samland

27. marca..... Finland

V SOUTHAMPTON

(American Line):

6. marca..... St. Louis

13. marca..... Philadelphia

20. marca..... St. Paul

27. marca..... New York

V BREME

(severnemski):

2. marca..... Kais. Wilh. II.

11. marca..... Gneisenau

23. marca..... Kronpr. Cecilie

25. marca..... Zieten

30. marca..... Kais. Wilh. der Grosse

V HAVRE

(francoska proga):

4. marca..... La Savoie

11. marca..... La Bretagne

18. marca..... La Provence

25. marca..... La Savoie

De Hamburga)

(Hamburg Am. Line.)

6. marca..... Patria

11. marca..... Deutschland

13. marca..... President Lincoln

20. marca..... Kais. Ang. Victoria

27. marca..... Graf Waldersee

(White Star Line.)

3. marca..... Adriatic

10. marca..... Majestic

17. marca..... Oceanic

24. marca..... Teutonic

31. marca..... Adriatic

(Holland Am. Line.)

De Rotterdam.

9. marca..... Noordam

23. marca..... Ryndam

30. marca..... New Amsterdam

NAZANILLO IN PRIPOROČILO.

Centenim rojakom naročnikom naznanjamo s tem, da se nahaja sedaj na potovanju naš pooblašteni zastopnik Mr. MATEVŽ PEČJAK. Obiskal bode rojake v nekaterih mestih in krajih države Ohio in Pennsylvanije — Dotičnik je pooblaščen za pobiranje naročnine "Glas Naroda" in naročbe knjig, valed česar ga vsem toplo priporočamo.

Upravništvo "Glas Naroda"

POZOR, ROJAKI!

Prodaj

gostilno in boardinghouse.

Nahaja se na prav lepem kraju. Dobra prilika za Slovence, ker tu je mnogo Slovencev naseljenih. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri:

Louis Gregorich,

1212 Main St., La Salle, Ill.

NARAVNA

KALIFORNIJSKA VINA

NA PRODAJ.

Dobro črno vino po 50 do 60 ct. galon s posodo vred.

Dobro belo vino od 60 do 70 ct. galon s posodo vred.

Izvrstna šiparica od \$2.50 do \$3 galon s posodo vred.

Manj nego 10 galon naj nihče ne naroča, ker manj količine ne morem razpošiljati. Zajedno z naročilom naj gg. naročniki določijo denar, oziroma Money Order.

Splošnovanjem

Nik. Radovich,

594 Vermont St., San Francisco, Cal.

Pozor Rojaki!

Novoiznajdemo garantirano mazilo s plečaste in globlode, od katerega v tednih lepi lasje, brki in brada popolnoma zrastejo! Kevnatim ali trganj v nogah, rokah in križu Vam popolnoma odstranimo. Potne nege, kur je očesa, bradavice in ozeblino Var v 3 dneh popolnoma odstranimo, da je to rešnica se jamči \$500. Uprajte se pri —

Jakob Wahčič,

P. O. Box 69

CLEVELAND, OHIO

AVSTRO-AMERIKANSKA ČRTA

(preje bratje Cosulich.)

Najpripravnější in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

REGULARNA VOŽNJA MED NEW YORKOM, TRSTOM IN RIMOM

Vsajepotaj navedeni novi parobrodi na dva vijaka imajo breskasto brosojav:

ALBA, LAURA,

MARTHA WASHINGTON,

ARGENTINA.

V mesecu maju in juniju se badea ugledni navedeni brodoj pri držiha se dve-druga nova potniška parobrodi.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji in najcenejši dnevni list!

Slovenecm naznanjamo, da se je SLOVENSKO ZDRAVIŠČE ravnatelja zdravnika Dr. J. E. Thompsona preselilo iz 334 W. 29th Street v večje prostore na 342 W. 27th St. Rojaki! Obrnite se vsi, ki ste na katerikoli bolni bolni, na Slovensko Zdravišče, tam Vas ozdravijo popolnoma. Adresirajte pisma tako:

Slovensko Zdravišče, Dr. J. E. Thompson,
342 West 27th Street, New York.

Zdravju
najprimernejša pijača je

LEISY PIVO

ktero je varjeno iz najboljšega importiranega češkega hmela. Radi tega naj nikdo ne zamudi poskusiti ga v svojo lastno korist, kakor tudi v korist svoje družine, svojih prijateljev in drugih.

Leisy pivo je najbolj priljubljeno ter se dobi v vseh boljših gostilnah. Vse podrobnosti zveste pri Geo. Transnark-u 6102 St. Clair Ave. N.E. kateri Vam drage volje vse pojasni.

THE ISAAC LEISY BREWING COMPANY
CLEVELAND, O.

Velika zaloga vina in žganja.

Marija Grill

Prodaja belo vino po.....70c. gallon
" črno vino po.....50c. " " "
Drobnik 4 galone za.....\$11.00
Brinjevec 12 steklenic za.....\$12.00
ali 4 gal. (sodček) za.....\$16.00
Za obilno naročbo se priporoča

MARIJA GRILL,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Compagnie Generale Transatlantique
(Francoska parobrodna družba.)

DIREKTA ČRTA DO HAVRE, PARIZA, ŠVICE, INOMOSTA IN LJUBLJANE

Poštni parniki so:

"La Provence"	na dva vijaka.....14,900 ton, 30,000 konjskih moč
"La Savoie"	" " " ".....12,000 " 25,000 "
"La Lorraine"	" " " ".....12,000 " 25,000 "
"La Touraine"	" " " ".....10,000 " 20,000 "
"La Bretagne"	" " " ".....8,000 " 9,000 "
"La Gascogne"	" " " ".....8,000 " 9,000 "

Glavna Agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK
corner Pearl Street, Chesebrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih ob 10. uri
šepoladne iz pristanišča št. 42 North River, ob Morton St., N. Y.

LA TOURAINE	4. marca 1909.	*LA LORRAINE	8. aprila 1909.
La Bretagne	11. marca 1909	*LA PROVENCE	15. apr. 1909.
*LA PROVENCE	18. marca 1909	*LA SAVOIE	22. aprila 1909.
*LA SAVOIE	25. marca 1909	*LA TOURAINE	29. apr. 1909.
*LA TOURAINE	1. aprila 1909	*LA LORRAINE	6. maja 1909.

POSEBNA PLOVITBA.

Novi parnik na dva vijaka CHICAGO odpluje 27. febr. v Havre.

M. W. Kozminski, generalni agent za našo državo.
71 Dearborn St., Chicago, Ill.

AVSTRO-AMERIKANSKA ČRTA
(preje bratje Cosulich.)
Najpripravnější in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

REGULARNA VOŽNJA MED NEW YORKOM, TRSTOM IN RIMOM

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Gene vožnja listkov iz NEW YORKA za III. razred se do:

TRSTA	\$23.00
LJUBLJANA	\$28.60
BEKE	\$23.00
ZAGREBA	\$29.2
KARLOVCA	\$29.25

II. RAZRED do

TRSTA in BEKE.....\$50.00, \$55.00 in \$60.00

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents,
12 Washington Street, NEW YORK

Ob zori.

Napisal Ivan Cankar.

(Nadaljevanje.)

Na cesto je stopila okrogla, nerodna ženska z veliko, rdečo obrezo. Pod zarjavo, sredi čela spojeni obrvi je dremalo dvoje medlih, mrtvih oči; mali nos se je izgubljal med tečkami, mastnimi lici.

"Ali ti pokažem?... Jezus, tako hita!... Pa le daj še takol..."

Mamraje, z visoko privzdignjenim krilom se je zibala po klanecu navzgor.

Stopil je na prag. Vrata v sobo so bila iztežaj odprta — in za mizo je sedela ona, obraz z rokami zakrit. Oblečena je bila v zeleno, obnošeno krilo; pod vratom in na laktih pa se je svetila izprana srnjaka, na rokavih tupatam s temnejšim platnom zakrpana.

Telo se ji stresalo od intenzja, iz za preter pa se je prikazala časih svetla solza, zdrknila je po roki navzdol in krenila na krilo.

Malar je pozabil v tem hipu vse svoje namene. In ko se je nagnil k njej in se dotaknil njene roke, ne bi bil živ človek prišel od njegovega glava toliko nežnosti in ljubezni.

"Tine! Ne jokaj, Tine!"
Na tihem so se ji poznali še sledovi solz; toda kakor da bi jih bilo poljubilo solze, so zasijala v mehkih smehljajih.

"Ja zdaj mi povej, kaj je bilo..."

To je tvoja mati, ki je ravno kar odšla?"

"Oh ne... teta! In kakšna je! Noče mi kupiti ne krila, ne rute, in jaz me smorem k maši... To je takol..."

Stisnila je ustnice, v oči pa so se ji prikazale solze.

"In tvoja mati, kje je tvoja mati?"

"Umrla je; oče tudi. Tega je že tako dolgo, da skoro ne pomnim več. Zdi se mi, da ne mara zame; teta je zelo huda, in jaz se je bojim."

"Ti ubožica, ti dušica moja..."

"Časih me je tako strah tukaj; ali če mislim, da si ti pri meni — je vse dobro..."

Posadil jo je v svoje naročje in pritiskal k sebi in poljubljaj; njene roke so mu počivale na ramah, in glava ajena je slonela na njegovih prsih.

"Tako lepo je pri tebi... Jaz bi šla s tabo, stran od tod..."

"Se malo dni, Tine, in potem..."

"In potem?"

"Prideš k meni, stran od tod..."

Malar je govoril in nezavestno, zaljubljen, kakor se nikdar ne do tega trenotka, omamljen od sreče in sočutja.

Solnce je prisijalo v Malinovo, ko je hitel po klanecu proti gozdu. Ozrl se ni nikamor, mislil ni ničesar; telo pa mu je od trenutka do trenutka zatrepetalo, in prsi so se mu stiskale in širile; daleč za sabo je slišal veselo petje, in nevede je prišel glasno spremljati:

"Tam za goro, o j tam za (goro..."

Tine je stala na pragu; pozabila je bila na nedeljo in na mašo in na novo krilo; v njenih očeh je trepetala mehka, modra svetloba.

IV.

Malar je sedel v svoji sobi. Ura je odbila že dve čez polnoč. Na mizi je gorela svetiljka s širokim, modrim senčnikom, in tuintam, na tleh, na zofi, na robu lelo pogrnjene postelje so dremali nje medli, hladni žarki. Gospod adjunkt je stiskal obraz v dlani, se naslonil spet na stol nazaj, vstal in hodil od stene do stene, da so škripale gladke deske pod njegovimi koraki.

"Jaz sem jo oblatil... Proklet ta večer!"

Videl je pred seboj rdečo, zabuhle obraze brezovske finejše družbe; dal jim je radovoljno, svojo ljubezen, da so jo grohotaje in zabavljaje našemili v harkina.

Davno že so šepetali zaupno po kotih: "Gospod adjunkt... ni si eer drugačen, kakor je bil doslej — toda kljub temu se mu pozna na očeh, na smehljanju, na vsaki besedi, da se mu je nekaj pripetilo..."

Teden dni pozneje so šli še dalje: "Gospod adjunkt je zaljubljen — to se pravi: resno zaljubljen... Pa kje jo je iztaknil? To je vprašanje, ki ga je treba rešiti!"

In brezovška elita je zastavila svojo čast, da ga reši.

Predvečernjim pa je raznesla daznarka zanimivo novico: "Znanje ima s neko dekle — kje in kako, to je še v megli..."

Na kakšen način je prišla daznarka do tega odkritja, ni vedela živa duša; tudi ona sama ne. Toda brezovška gospoda je bila kakor elektrizirana. Ugibanja, poizvedovanja je bilo polno za vseh tona iz tujih.

In Malar je bil padel sinoči naravnost v to splošno vznemirjenost — tisti hip, ko je vstopil v gosposko sobo Dolarjeve gostilnice, je čutil, vsakdo razgret in nemiren: "To je trenotek!"

Gospa davkarjeva je bila tako spretna, da ga je zvalila poleg sebe, ne da bi bil kdo opazil njen trud in smoter.

Sprva se je le na redko zabiskalo iz težkih, sivih oblakov; tupatam se je začela dvomna opomba, je razvenel iz nežnih ženskih ust smeh brez pravega vzroka.

Gospodu adjunkt je bilo nekako tesno; pogledal je zdaj tega, zdaj onega, povešal oči in pil. Toda kakor da bi ga bilo udarilo po senh, se je hipoma zavedel: "Odkrito je..."

V obraz ga je zapelo in mokrino je začutil v očeh — od sramu ali srda, tega takrat ni vedel.

Kontrolor Smolka je začel pripovedovati lepo povest o romantičnem mladeniču, kako vzdihuje po duhte-kih travnikih in zelenih holmih za svojo ljubečo, kakor sentimentalni španski ovčar z mandolino v roki in evetjem v zlatih kodrih.

Malar se je smejal veselo in glasno kakor vsa družba, toda iz zadreg ne ni vedel, kam bi se ozrl, in pil je, da bi si zakril obraz. Obroč je bil odbit, in skrivnost se je polagoma jasnila na splošno radost in zadovoljnost. Adjunkt se je kazal mirne-je; toda vsako svojo besedo je čutil kakor klufoto na licih. Razlagal je svoje "ljubkovanje z neumnim punco" kot zabavno anekdoto, kakor-šnih je časih treba, da se živi vzemirijo. Vestno je čeval, da se v kakšno neprevidnostjo ne bi osemšil "pred vsem svetom". Gladal je kako skrunijo nedolžni obraz njegove ljubice, njeno čisto dušo — kako vlačijo po blatu njegovo ljubezen. A ni si je upal braniti, da se ne bi o-sramotil. Smejal se je in govoril naj-glasneje, obenem pa se je studil samemu sebi...

Dacarko je dušil kašelj od smeha, davkarica pa si je brisala oči z robcem in vzdihovala: "So was! Aber so was!"

"Sam sem jo oblatil!" si je ponavljal Malar bolan in prepadel, ko je hodil pozno v noči po svoji sobi. Njegova ljubezen, njegova ljubeča, napol se otrok, nedolžen in zaupljiv, njiju skrivni večerni sestanki, ves lep, zeleni gozd in celo zapuščen Malinovo — vse se mu je zdelo do-slej kakor ovito v mehko, jasno soln-čno svetlobo. Tako solnčno so živeli v starih pravljicah kraljevič s svo-jimi kraljicami na belih gradovih...

...A kako je pretrgal zagrinjalo! Oblatil je, kar je bilo lepega, in pre-daj je stopila naga njegova sebič-nost...

Ko je hodil drugo jutro počasi proti Blatnemu dolu, je zapazil pri-vikrat, kako pusto je vse krog njega.

Valoviti, neskončni lazi, porasli z visoko, orumenelo travo — trnje in robidovje ob strmih klančih, posutih s sivim, ožganim kamenjem — tupa-tam visoko drevo z dolgimi, črnimi vejami in redkim, povešenim list-jem — ne daleč pred njim samotni Blatni dol z bledim, na lahko žum-e-čim bukovjem... vse zaspano, dol-gočasno do smrti!

"In tako se je moralo končati! Kaj ostane zdaj...? Prokleti večer!"

Šišal je njeno petje in začel hitre-je stopati. V prsih ga je žgalo, kako, da bi se mu dotikalo srea žareče že-lezo.

"In vendar si prišel! Kako sem te čakala!... Poljubi me!"

Položila mu je roke okrog vratu, toda počasi so zdrknila po njegovih ramah navzdol, in plašna jih je pri-tisnila k svojim prsim. Smehljaj je izginil z njenih ustnic in oči so se ji od strahu razširile.

"Tine, jaz sem prišel..."

Govoril je tiho in gledal v stran, da ne bi videl njenih oči. Očital si je: Čemu sem prišel? Kaj delam tu-kaj še po vsem, kar se je zgodilo tam dol?... tega ni bilo treba..."

"Prišel sem, da se poslovim..."

Odgovorila ni ničesar.

"Da se ne vidiva nikdar več..."

Nagnila je glavo in povesila roke. Malarju se je megilo pred očmi; zdelo se mu je, da se visoke bukve zibljejo in objemljejo.

"Daj mi roko, Tine!"

Ona se ni genila; prijel je, je za roko; drobni prsti so težali v nje-govih hladno in mrtvo...

Nato pa se je obrnil in odel počasi, ne da bi se bil ozrl. Na klanecu je postal in poslušal. Iz gozda se je iz-vil tenak, trepetajoč glas:

"Tam za goro... o j tam za (goro..."

Ali zamrl je tiho in bolešno, kakor se je rodil... Zavel je veter, in visoke bukve so žumele in se nagi-bale...

Gospod adjunkt se je prijel za kloboč in je hitel navzdol.

(Nadaljevanje prih.)

Vabilo na naročbo Mohorjevih knjig.

Kakor običajno, sprejemamo tudi letos naročnino, oziroma udšno Mo-horjeve družbe za 1. 1910. Ista kna-ša \$1.00 s poštnino vred za vse ona ude ali preplačnike, ki nam isto do-pošljejo najkasneje do 1. marca tega leta, in želijo biti tiakani v imeniku družbenega Koledarja.

Pa prihodnje društveno leto dobi vsakteri ud kakor doslej: šestero knjig in sicer:

- 1) Marijansko knjigo, "Marija v zarji slave",
- 2) Misijonsko knjigo, "V misijonskih deželah",
- 3) Molitvenik, naslov in vsebina še nedoločena,
- 4) Leposlovno knjigo "Slovenske večernice" 62 zv.
- 5) Slovenske večernice 63 zv.
- 6) Koledar družbe sv. Mohorja za 1. 1910.

Za tiste ude, ki ne žele prejeti mo-litvenika, bo družba izdala leploslov-ni izvirni spis dr. Vošnjaka "Blod-nje življenja", ki opisuje iz polpre-tekla dobe razne dogodke iz življe-nja štajerskih Slovencev. To knjigo dobi-jo vsi tisti ude, ki se sedaj pri vpisovanju ali vplačevanju udnsne zglase ter IZREČNO POSEBEJ označijo, da se jim ta knjiga pošlje MESTO molitvenika; kdor pa želi to knjigo prejeti poleg gorozmače-nih šestih, naj nam dokaže 16c več; za molitvenik z zlato obrezo pa 30c.

Opomba! Za Cleveland, O. in bliž-njo okolico sprejema naročnino tudi naša ondota podružnica.

Upravišтво "Glas Naroda", 82 Cortlandt St., New York City.

Opomba! Za Cleveland, O. in bliž-njo okolico sprejema naročnino tudi naša ondota podružnica.

Upravišтво "Glas Naroda", 82 Cortlandt St., New York City.

Cenik knjig, SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

DUŠNA PAŠA (pisal škof Fr. Ba-raga), platno, rdeča obreza 75¢, brožirana 60¢.

JEZUS IN MARIJA, vezano vlonokost \$1.50, fino vezano v usnje \$1.20, vezano v platno 40¢.

KIJUČ NEBEŠKIH VRAT, vezano v slonokost \$1.50.

MALI DUHOVNI ZAKLAD, lagrin, zlata obreza 90¢.

NEBEŠKE ISKRICE, vezano v platno 50¢.

OTROŠKA POBOŽNOST, 25¢.

POBOŽNI KRISTJAN, fino vezano \$1.20.

RAJSKI GLASOVI, 40¢.

SKRBI ZA DUŠO, zlata obreza fino vezana \$1.25.

SRECE JEZUSOVO, vez. 60¢.

SV. ROŽNI VENEC, vez. \$1.00.

SV. URA, zlata obreza, fino vezano \$1.20.

VRTEC NEBEŠKI, platno 70¢, slonokost imit. \$1.50.

UČNI KNJIGE.

ABECEDNIK NEMŠKI, 25¢.

AHNOV NEMŠKO — ANGLEŠKI TOLMAČ, 50¢.

ANGLEŠČINA BREZ UČITELJA, 40¢.

BLEIWEIS KUCHARICA, fino ve-zana \$1.80.

ČETRTO BERILO, 40¢.

Dimnik: BESEDNIAK SLOVEN-SKEGA IN NEMŠKEGA JE-ZIKA 90¢.

EVANGELIJ, vezan 50¢.

GRUNDRISSE DER SLOVENI-SCHEN SPRACHE, vezan \$1.25.

HRVATSKO — ANGLEŠKI RAZ-GOVOR, veliki 40¢, mali 30¢.

HITRI RAČUNAR, 40¢.

KATEKIZEM, mali 15¢, veliki 40¢.

NAVODILO KAKO SE POSTANE DRŽAVLJAN ZJEDIN. DRŽAV, 5¢.

NAVODILO ZA SPISOVANJE RAZNIH PISEM, vezano \$1.00.

PODUK SLOVENCEM ki o kojejo naseliti v Ameriki, 30¢.

RVA NEMŠKA VADNICA, 35¢.

ROČNI SLOVENSKO — NEMŠKI SLOVAR, 40¢.

ROČNI ANGLEŠKO - SLOVENSKI SLOVAR, 30¢.

SLOVAR SLOVENSKO — NEMŠKI Janežič-Bartel, fino vezan \$3.00.

SLOVAR NEMŠKO — SLOVEN-SKI Janežič-Bartel nova izdaja, fino vezan \$3.00.

SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR 30¢.

SLOVAREČEK PRIUČITI SE NEMŠČINE BREZ UČITELJA, 40¢.

Kdor hoče naročiti

lep, dober in obširen mesečnik naj to precej stori.

"DOM IN SVET"

Iz ljubljane velja za vse leto v A-meriko pošiljan \$3. List je bogato in krasno ilustriran, ter prinaša izvr-ne pesmi I. povesti.

S tam listom rojaki v Ameriki o-krase svoje bralno omaro in imajo v dolžih večerih obilo zabave ter si pridobijo dokaj izobrazbe. Nekaj de-narjev več krtrovati za res dober list je vendar pametneje, nego proš metati za navadni "šmirpovir", ki nima niti prestavljenih povesti, am-pak stare preplankane reči, ki so drugi ameriški listi že davno nasti-mili.

Naročila preskrbi FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt St., New York City.

POZOR SLOVENCIM IN HRVATIM! Podpisani priporočam vsem potu-jočim rojakom v Chicagi, Ill. in oko-lici svoj dobro urejeni

SALOON.

Na razpolago imam tudi lepo ke-gljišče. Točim vedno sveže in dobro Seip pivo, jako dobro domače vino, razne likerje ter prodajam fine smot-ke. Postrežba solidna.

Prodajam tudi in preskrbujem pa-robrodne listke za vse prekomorske črte po izvirnih cenah. Pošiljam de-narje v staro domovino zanesljivim potom po dnevnem kurzu. V zvezi sem z banko Frank Sakser Co. v New Yorku. Svoji k svojim!

JOSIP KOMFARE,

8908 Greenbay Av., So. Chicago, Ill.

Avstrijski tobak,

bosniški, hercegovski in dalmatinski. — Pišite po cenik, kateri ob-sega cene raznovrstnega tobaka. A. Logar, 26 E. 119. St., New York.

HIRLANDA, 20¢
IVAN RESNICOLJUB, 20¢
IZANAMI, mala Japonska, 20¢
IZDAJALCA DOMOVINE, 20¢
IZGUBLJENA SREČA, 20¢
IZIDOR, pobožni kmet, 20¢
ILET V CARIGRAD, 40¢
JAMA NAD DOBRUŠO, 20¢
JAROMIL, 20¢

JURČIČEVI SPISI, 11 zvezkov, u-metno vezano, vsak zvezek \$1.00.
KAKO JE IZGINIL GOZD, 20¢
KAKO POSTANEMO STARI, 40¢
KAR BOG STORI JE VSE PRAV, 15¢

KNEZ ČRNI JURIJ, 20¢
KOSI ZLATE JAGODE, 50¢
KRVNA OSVETA, 15¢
LAŽNIVI KLUKEC, 20¢

MAKSIMILJAN I., cesar mehikan-ski, 20¢

MALA PESMARICA, 30¢

MALI VITEZ, 3 zveski skupaj \$2.25.

MALI SVEZNALEC, 20¢

MARIJA, HČI POLKOVA, 20¢

MARJETICA, 50¢

MATERINA ŽRTEV, 50¢

MATI BOŽJA Z BLEDA, 10¢

MIKLOVA ZALA, 40¢

MIR BOŽJI, \$1.00.

MIRKO POSTENJAKOVIČ, 20¢

MLADI SAMOTAR, 15¢

MLINARJEV JANEZ, 40¢

MRTVI GOSTAČ, 20¢

MUČENIKI, A. Askerc, elegantno vez. \$2.00.

NA INDIJSKIH OTOCIH, 25¢

NAJDENEČKI, 20¢

NA PRERILI, 20¢

NARODNE PESMI, Žirovnik, 3 zve-zki, vez. vsak po 60¢

NARODNE PRIPOVEDKE, 3 zvez-ki, vsak po 20¢

NASELJENCI, 20¢

NASELNIKOVA HČI, 20¢

NAŠ DOM. Zbirka povesti. Vsak 20¢

NA VALOVH JUŽNEGA MORJA, 15¢

NEDOLŽNOST FREGAJANA IN POVELIČANA, 20¢

NEZGODA NA PALAVANU, 20¢

NIKOLAJ ZRINJSKI, 20¢

OB TIIH VEČERIH, fino vezano, \$2.00.

OB ZORI, 70¢

ODKRITJE AMERIKE, 40¢

PAVLIHA, 20¢

PARIŠKI ZLATAR, 25¢

PESMARICA "GLASBENE MATI-CE" fino vezana \$1.50.

POTOVANJE V LILIPUT, 20¢

POSLEDNJI MOHIKANEC, 20¢

PRAVLJICE (Majar), 20¢

PRED NEVIHTO, 20¢

PRETNA KUCHARICA, brožirava-no 80¢.

VOŠČILNI LISTI, 20¢.

ZGODBE SV. PISMA STARE IN NOVE ZAVERE, 50¢.

ZBIRKA LJUBAVNIH PISEM, 30¢.

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE.

ANDREJ HOFER, 20¢.

AVSTRIJSKI JUNAKI, evez. 90¢, nevez. 70¢.

AVSTRIJSKA EKSPEDICIJA, 20¢.

BARON TRENK, 20¢.

BELGRAJSKI BISER, 15¢.

BENEŠKA VEDEŽEVALKA, 20¢.

BOŽIČNI DAROVI, 15¢.

BUCEK V STRAHU, 25¢.

BURSKA VOJSKA, 30¢.

BOJTEK V DREVO VPREŽEN VI-TEZ, 10¢.

CAR IN TESAR, 20¢.

ČRNI BRATJE, 20¢.

ČRNI JURIJ, 82 zvezkov skupaj \$5.50.

CERKVICNA NA SKALI, 15¢.

CESAR FRAN JOSIP, 20¢.

CESARICA ELIZABETA, 15¢.

CIGANOVA OSVETA, 20¢.

CVETINA BOROGRAJSKA, 40¢.

CVETKE, 20¢.

ČAS JE ZLATO, 20¢.

DAMA S KAMELAMI, brožirana \$1.00.

DARINKA, MALA ČRNOGORKA, 20¢.

DETELJICA, življenje treh kranj-skih bratov, 20¢.

DOMAČI ZDRAVNIK PO KNEIPU, 50¢.

DOMA IN NA TUJEM, 20¢.

DVE ČUDOPOLNI PRAVLJICI, 20¢.

ELIZABETA, 30¢.

ENO LETO MED INDIJANCIM, 20¢.

ENO URO DOKTOR, žaloigra, 20¢.

ERAZEM PREDJAMSKI, 15¢.